

PUNJABI LITERATURE

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

Time: 3 hours

समय: 3 घंटे

Maximum Marks: 200

अधिकतम अंक : 200

Question paper specific instructions

प्रश्न पत्र के लिए विशिष्ट अनुदेश

1. This paper is divided into two Sections, Section-A and Section-B.

ये प्रश्नपत्र दो खंडों में विभाजित है, खंड-A और खंड-B

2. Each Section contains four (4) questions.

प्रत्येक खंड में चार प्रश्न हैं।

3. Candidate has to attempt five questions in all.

परीक्षार्थी को पांच प्रश्नों का उत्तर लिखना है।

4. Question Nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, THREE questions are to be attempted choosing at least ONE question from each Section.

प्रश्न संख्या 1 और 5 अनिवार्य हैं और शेष प्रश्नों में से किन्हीं तीन का उत्तर लिखना है, प्रत्येक खंड से एक प्रश्न को हल करना है।

5. Word limit in questions, where specified, should be adhered to.

प्रश्नों में शब्द सीमा, जहाँ विनिर्दिष्ट है, का अनुसरण किया जाना चाहिए।

6. The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

प्रत्येक प्रश्न/ भाग के लिए नियत अंक उसके सामने दिए गए हैं।

7. Questions are printed in English & Hindi languages. In case of any ambiguity in translation of any question, English version shall be treated as final.

प्रत्येक प्रश्न हिन्दी और अंग्रेजी दोनों भाषाओं में छपा है। प्रश्नों के अनुवाद में किसी अस्पष्टता की स्थिति में, अंग्रेजी संस्करण को ही अन्तिम माना जाएगा।

ਭਾਗ- A

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ: ਅੰਕ: $5 \times 8 = 40$

- 1A. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੁਰ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। (8)
- 1B. ਮਾੜੀ ਦੀਆਂ ਧੁੰਨੀ ਵਿਉਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। (8)
- 1C. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (8)
- 1D. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। (8)
- 1E. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਉੱਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। (8)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

- 2A. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਅ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ
- 2B. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ-ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ
- 2C. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਉਚਿੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

- 3A. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ
- 3B. ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਨਵ-ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪਾਸ਼ ਅਤੇ ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15 ਅੰਕ
- 3C. ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵੰਨਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

- 4A. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗੀਤ ਰਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ
- 4B. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਦੀ ਨਾਵਲ-ਕਲਾ ਉੱਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15 ਅੰਕ
- 4C. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ

SECTION-B

ਭਾਗ-B

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

ਅੰਕ 5x8 = 40

5A. ਫ਼ਰੀਦ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (8)

5B. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ 'ਹੀਰ' ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। (8)

5C. "ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਪੀ" ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (8)

5D. "ਮੇਰਾ ਰੂਸੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ" ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ। (8)

5E. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਨਾਟਕ "ਸੁਲਤਾਨ ਰਜ਼ੀਆ" ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (8)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

6A. "ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ ਤੁਖਾਰੀ" ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਚਿਤਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
10 ਅੰਕ

6B. ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।
15 ਅੰਕ

6C. ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ "ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫ਼ਿਰੰਗੀਆਂ" ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?
15 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

7A. "ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ" ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ

7B. "ਨਵਾਂ ਜਹਾਨ" ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ ਦੀ ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ

7C. "ਇਕ ਮਿਆਨ ਦੇ ਤਲਵਾਰਾਂ" ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ:

8A. "ਮੇਰੀਆਂ ਅਭੁੱਲ ਯਾਦਾਂ" ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਕਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ

8B. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਨਾਟਕ "ਧੂਈ ਦੀ ਅੱਗ" ਦੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ

8C. "ਸਾਹਿਤਿਆਰਥ" ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸੂਤਰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 15 ਅੰਕ